

innehålla bedröfliga och försträfliga samlingar. Den änges
 vågar uttala, af fruktan för Goltets hat; men bwarit mot
 föreläsning, som innehåller en sanding, måste vara insig-
 men af en lifvare ante. I anledning af lifmassen som Leg-
 ner hörde gnaga på folket och hans egna hiertröter, måste
 vi äfwen framkasta den frågan, hvarföre Legner mot st-
 tet af sin lefnad yrtrade en wiß fruktan för döden. Borde
 icke han såsom ett werlds beröftadt Snille hafwa funnit
 ödelighetens bopp uti den så widt beröftade äran, för hvil-
 ken så många af Fornidens stora män uppofrade sin lif?
 Eller om han möjligt hulle den föreläsningen, att äran
 allena icke kan stänka ett stort Snille samwetslid i Ewig-
 heten; borde han icke hafwa funnit sin lyfsalighet uti den
 så högt bekräfsade dygden, som war det högsta mål bwarit
 fornidens wise sträfswade? Eller om äfwen detta bopp und-
 ligen kunde swika honom uti lifwets wiktigaile ögonblick, så
 wida det aggande samwetet iwbända pågäde honom med
 den bedröfliga föreläsningen, att han icke yrkät dygdens hö-
 ga Ideal, borde han icke såsom christen hafwa funnit salig-
 hetens bopp uti försöningen med sin lifs upphöf?

Föreläsning.

Witeå.

Tryckt hos W. N. Nygren. 1852.

Tidskriften

Ens Hopandes Röst i Öknen.

N:o 2. Februari. 1852.

Waka upp du som sofwer och stätt upp ifrån de
 döda, så warder Kristus dig uplysandens (Es. 5:
 14 v.).

Om morgnau är tid att stå upp af sömnen, ödens
 broder, för att begagna ljuset af den allt högre stigande
 solen. Tillämpning häraf på det andeliga är lätt. Kris-
 tus är i den andeliga werlden rättferdighetens sol
 med salighet under sina wingar. Skall nu menni-
 skan få denna salighet, så är nödigt se denna solen.
 Men dertill behöfues öppnade förståndögon och lif-
 sens ljus. Dessa förståndögon börja öppnas genom an-
 dans uppväckande nåd, som röwer den slumrande och li-
 kasom medwetslösa syndaren till någon beghnt sjelfläns-
 nedom. Och lifsens ljus börjar uppgå genom tronens hjer-
 teliga hänwändande till Tröskaren, som sade: den mig
 följer, han skall icke wandra i mörker, utan han
 skall få se lifsens ljus. Detta lifsens ljus har lysit in
 i alla trogna bröst i alla tider så i Gamla förbändets

som det nya, Jesus Kristus är densamme i går och dag och desölikes i ewighet.

Men genom Hans wälsignade uppenbarelse i menstnatur och hans fullbordade återlösning har ett klarare, hymnigare och nåderikare ljus uppgått öfwer dem, som suto i mörker och i dödens skugga. Detta underliga ljus väcker själar till lif, der det får verka, är en domare öfwer hjertans tankar och uppsåt och förddömer allt mörker och alla mörkrets gerningar, all otid och otrosfrukter. Och då dessa frukter börja uppenbaras, så är det redan en strimma af nådalsljuset, som predikar: Nu är tid att uppstå af sömnen. —

En sådan andelig uppväckelses och uppståndelses tid, en sådan wälsignad gryning af den behagliga tiden af salighetens dag förkunnar Apostelen i de anförda orden, jemte nödwändigheten att beagna sig af detta ljus genom att wakna upp ifrån sömnen och dödd i synden. Sedan dess hafwa många dagar, år och århundraden försvunnit. Och alltid war det nödigt, att Guds anda genom ordet lät sådana wäckelseröster skalla öfwer jorden, för att söka frälsa så många som möjligt af mörka, söfwande och dödda mennisko-själar och skaror ifrån mörkret till ljuset och ifrån satans maqt till Gud.

Länge och långt har Kristus, salighetens sol, framgått öfwer tider och folk. Öfwer tusende år har Han lyst öfwer detta vårt kära fosterland. Man skulle tycka, att sibiriska delen i vårt rike borde wara waknet och lefwande folk. Men de som det äro, se dock med besynnerhet, att ej

så är, och att det andeligt wakna och lefwande folket dock utgör den lilla hopen, ändock att Herren söker wäcka öf genom mångahanda medel, särdeles genom det Guds ord, som rikeliga böer predikas och syrides ibland öf. Det ser dock ännu mycket mörkt och söfwanande ut i våra byggher, waktadt wi spört många wäckelser och nådabesök. Och som det lider till aftonen och en allmänare aftondwala och större förargelser, trängsmål och otrosaffall ske och hota, och stora skaror salunda hafva mot förtappelsen, är det hög tid att waktarena börja i tidens dödsörfel att med mera kraft och alswär tillropa en hwar: Waka upp, du som söfwer och ståt upp ifrån de döda, så warder Kristus dig upplståndes.

Allt söfwa är i andelig mening att wara trygg och ej änsé det wara någon fara, och ej kunna den besinna, ändock man är i ett farligt själatillstånd. En söfwanande har ögon, men ser intet, öron men hör intet och kan ej umgås med waknet folk och är känslolös för hwad som sker omkring honom och kan drömma, att allt är godt, till och med, att han är waken. Något dylikt är också i andelig mätto händelsen med de andeligt söfwanande. De hafwa förstånd att se, höra och känna hwad Gudi och deras frid tillhör. Men emedan Guds ande ej fått wäcka deras slumrande själ heter det: med seende ögon se de intet. Mitt folk besinnar intet (Es. 1). Denna werldens Gud hafwer förblindat deras ögon, att dem icke skall lysa Evangelii ljus af Kristi klarhet, hwilken Guds beläte är. (2 Cor. 4. 4) Fridsens wäg weta de icke. Guds räddhåga är icke för de

ras ögon (Rom. 3 kap. 17, 18 v), De äro såsom druckne och förvirrade, inbill: sig hafwa nog af det andeliga och behöfwa intet, mena sig wata tämmeligen kloka och goda, tro ochakta ej sin andeliga fara, öfwa synden utan försyn och ånger inför Gud, allenast de slipa werldslig skam och skada, grunda sitt goda hopp ej på Guds ord, utan på egna drömmar eller inbildning, så att de mena sig wara Kristna, fast de icke äro det, mena sig ega Guds nåd, fast de ej ens sökt den, mena sig blifwa saliga efter döden, fast de ej börjat se sig efter wägen till himelen; ja drömma, att de gå i tron och spisa himlabröd på denna väg, fast de wandra på en väg som icke god är och hwars ände är förgäpvelse. Att härom öfwerthga och sätta menniskan i ett hjerteligt bekymmer derpå arbetar sanningens anda och säges då wäcka. Och då lyder syndaren och waknar, när han genom Guds ord låter öfwerthga sig om sitt werkelige tillstånd, så att han framför allt söker frälsning. Så werkar Guds ande i hjerta och samwete den wäckelse och det waknande, som han påropar, såwida han eljest får öfwerthga och werka.

Detta sökande efter frälsning hörer dertill att nypstå ifrån de döda. Så länge menskan ej fått trones ljus och bga på Kristus, så är hon bortkommen från det lif, som af Gudi är och dödd i öfwerträdelser och syndar. Men då hon begynner sträcka wäcka begär efter den sanning och nåd, som kommen är genom Jesum Kristum (Joh. 1), så börjar hon med det samma uppstå ifrån de döda, lemna syndalagret, wända sig ifrån syndastjenssten, åtminstone med en ny bättre hog, och

i bättringen bortkasta mörkrets gerningar och med nådens kraft och bättringstuktan söla lif och frälsning.

Herren Kristus, som hærtill klarat på hennes hjerta och kallat henne, fortfar nu att alltimer ge henne det ljus, hwarefter hon med wäckt begär spanar. Dem Han föbetfätt wäcka ur andelig sömn och dödd fortfar Han att med sitt nådalsjus upplysa, draga till sig, lifwa, leda och helga. Nu så de i detta ljus klarare se på hwad wäg de warit och hwilken den rätta wägen är. Nu kunna de bättre se, hurudana de warit och äro i fjäl och hjerta, i sin egen flemläna rättfärdighet och orättfärdighet. Nu kunna de börja att se Herrans klarhet och deraf förklarad. Nu se de, att i Kristus allena är salighet och rättfärdighet, och att de sjelfwa ej kunnat spinna en enda tråd till sin salighetsförtel och sina rättfärdighetskläder. De kunna nu i salighetswägen känna den gode Herdens röst och den goda wägen och det goda Guds ord och den tillkommande werlden, samt skilja Guds sanning från lögn, och salighets wägarna ifrån willospären, och ljusets rike från mörkrets, och herdens röst från ulfwens och Jesu of ifrån de garn, som satan för och ställer. Korteligen: det andeliga dagsljuset, rättfärdighetenes sol Kristus har börjat att wisa dem de andeliga föremålen på sitt rätta rum och i sin sanna gestalt. Skulle du icke hafwa lust att wara ett sådant ljusets barn, hwärtill du kallad är? Eller är det då så bra, att i syndasömn och andelig dödd famla i mörkret mot det ewiga mörkret, der du, sedan du en tid här warit, satans när och blindbök, får med gråt och tandagnislati beklaga med alla fördömda: **wi hafwe felat om rätta wägen och rätt**

Wifones ljus hafwer icke lust oss och förståndens
 sol är oss icke uppgången. O! will du detta undwis
 ka, så låt det i Jesu namn wara dig ett bunt och als
 warsamt ord innan nådasolen för dig ewigt går neder,
 detta ord af den store Israels wäktaren: waka upp, du
 som sofwer och stätt upp ifrån de döda, så warder Kris
 tus dig upplysandes.

Wak upp! så ljuder Herrans rop,
 Du som här sofwer bland den hop,
 Som uppå syndens läger
 Så tryggat bortsofwer nådens tid,
 Och ej besluna will sitt frid,
 Ej höra, hvad Gud säger.
 We din själ
 Syndatrål
 Du med mången,
 Blind och fången
 Sällhet drömmet
 Fastän Guds ord dig förddömet.

Stätt upp ifrån de döda snart,
 Då än du hörer uppenbart,
 Att lifsens Gud dig ropar;
 Blif ej på syndalägret qwar,
 Förspill ej längre nådens dar,
 Der skuld på skuld man hopar.
 Tiden köp
 Upp och löp
 Dagar, nätter
 I Guds rättet,
 Dig att bättra
 Och i tron fly dödsfens fjättra.

Så warder Kristus dig helt wiäst

Upplysandes om hvad du mist
 Och hvad åt dig Gån wunnit.
 Du är då se med lifsens hopp
 Rättfärdighetens söl gå ovr,
 Du har där då lifwet funnit
 Du kan då
 Se och gå
 Rätta wägen
 Angelägen
 Dem att hinna
 Och sijn lifsens krona winna.

J. D.

(Fortf. från Freg. Nr.)

Sur står det till med christendomen i Lutheriska kyrkan?

Men det ser nästan så ut som skulle hoppet om en
 ewig lyckalighet hafwa swikit honom, ehuru kastanbla
 det, som litar på sina wetenenskapliga och politiska för
 tjenster, anser det för en onddig seghet att frukta för
 döden, emedan det icke funns något helswete eller något
 ansvar och redogörelse i en annan werld. *) Wi anse
 ktwäl Tegners fruktan för döden för en wink från en
 högre werld, som äfwen hans samwete torde hafwa be
 kräftat, att man icke kommer "raglande" in himmels
 riket. Men just denna wink lysnade han **) icke till;
 ty hade han ansvarligen lysnat till den "grogande
 fikmassen, så hade han wiserligen funnit christendo
 mens graf i sitt eget hjerta, och denna erfarenhet skulle
 hafwa tvingat honom att gråta med Maria på Kris

*) ns Efter seitänkares fräcka inbillning.

**) Som det will synas.

slendomens graf, ända till dess den fördfäste och törnkrönte Konungen uppenbarat sig lefwande för hans blick. Nu har Tegner, med sina mörka föreställningar om christendomens graf, hoppat ner i grafwen, som Petrus, och der står han och gräfwet i siewpningen, undrande hwart Christi Lekamen tagit wägen. — Wisserligen hade Tegner uti nattens mörker och tynnad en aning om christendomens förfall, men denna aning kände han endast uti den andeliga nattens dunkel; endast uti det andeliga mörkrets dunkel såg han, att christendomen war förswunnen ifrån den döda trons graf. Sika så Franzen, *) som beherskades af samma passion, som Tegner, nemligen äregirigheten, kände uti den andeliga nattens mörker en dunkel aning om christendomens förswinnande ifrån den döda trons graf; men ingendera hade en klar åskådning af den tomta grafwen: ingendera trodde att äfwen de sista quarlesworna af christendomen woro borttagne; ingen dera trodde, att endast siewpningen af christendomen återstod; och omän Maria Magdalena wille berättat för dem, att äfwen christendomens sista quarleswor woro borttagne ifrån den döda trons graf, så werkade denna underrättelse endast ett löpande till grafwen, och ett gräfwande i siewpningen; men hwart lekamen eller den döda kroppen tagit wägen, det kunde de icke begripa. Äfwen Franzen kände någon gång en dunkel aning om den lifmask, som gnagde Tegners hjertesrötter. Under en sjukdom hade han låtit kalla sin egen Adjunct (en Läsare predikant) för att söka upplysning och tröst uti människans wigtigaste angelägenheter. Det

*) Wördad i äminnelse. — Dersför för denna dom synas alltför
hårdt är, den orätt?
Red. ann.

war fruktan för döden, som gjorde honom angelägen om den rätta upplysningen; men samwets masken — eller — lif masken döfwades åter af harpans toner, lifsom Sauls onde ande wel ifrån honom när David spelade på harpan — ett eget sätt att döfwa det aggande samwetet. Men det är owisst, om det finns någon harpa i ewigheten, som kan döfwa det onda samwetet; ty den mask, som alldrig dörr, kan wäl döfwas här af sinlighetens strän sång, d. v. s. ära, magt och rikedom. Smilte, konst och talang sätta människans i det sinnes tillstånd att hon kan glömma ewigheten, så länge som hennes inneboende nedriga passioner kunna tillfreds ställas. Men lifmasken dörr icke dersföre, att den blir döfwd af snilletts harpo toner; ty det kan lätt hända, att det stora snillet får höra kattmusik i ewigheten, om icke Dawids rätta harpo toner — den lefwande tron får fördrifwa Sauls onde ande för ewigt.

Wåra nuwarande Biskopar och Prestler *) kunna icke ana att det står så illa till med Christendomen som här utmålas: de föreställa sig, att Christendomen är lika lefwande som den har warit i det Apostoliska tidehwarwet; och om någon Maria Magdalena will uppenbara för våra Biskopar, att äfwen den döda kroppen eller de döda formerna äro borttagna från den döda trons graf, och att endast siewpningen af Christendomen är kvar i grafwen; så säga de: äro ock wi blinde? Men när ni att Christendomen i Stats kyrkan icke är lefwande? Uti denna andeliga willfarelse famla nu förtiden alla äregiriga och egennyttiga Prestler, att det icke står så

*) Bisk. talar här i allmänhet och nefar ej att upplysta lärare
Red. ann.

illa till med Christendomen, som Tegnér, under sina mörkare stunder, anade; de samla, säger jag, uti denna willfarelse, ända till dess hela den Christna werlden faller förder i grus, emedan inga band af Religionen mäktar sammanhålla den råa massan af ett folk, som längesedan skafat af sig alla Religionens band. Man kan också säga det samma om de Monarker, som föla sina händer uti sina undersåtares blod, att de skafat af sig alla band af Religionen. David förlåt alla, som hade tagit del i Absalom's uppror; men nu finnes ingen nåd *) i Monarkernas hjertan. Och detta hårda förfarande måste naturligtvis reta folkmassans illa dolda passioner. Jag säger icke att det är orättwist att straffa upproriska undersåter; men det är högst opolitiskt och bewisar, att icke heller de mäktige på jorden känna den för erfwade menisks naturen. De begripa icke att strängeheten retar den köttliga frihetens ofuswade passioner till utbrott. Frukta för straff kan icke dämpa de egoistiska passionerna; och massans sträfvan efter köttlig frihet har sin grund uti egoismen, som will skaka af sig alla politiska och moraliska band. En menniska utan Religion har ingen fruktan för Gud, ingen fruktan för djewulen, ingen fruktan för ansvar och redogörelse i ewigheten. Huru skulle wäl en sådan menniska frukta för öfwerheten, som icke ens fruktar för döden och domen? Man såg nog 1848 huru litet en uppretad folkmassa kan styras med wäld. Ju mera blodet flyter, desto desperatare blir den. En ensam warg fruktar för menniskan, men en stor skock af wargar fruktar icke, emedan

*) Huru dock ofta mycken otidig slatthet.

den litat på mängden. Så förhåller det sig äfwen med den råa massan, när den blir uppretad; så växer modet och fruktan för döden förswinner, i synnerhet då den tror sig strida för en helig och rättwis sak; och djewulen — den infernaliska passionen skall nog draga för sig derom, att den tron bibehåller sig ibland massan af folket, att den strider för en helig och rättwis sak, när den strider för den köttliga friheten. De rabulistiska Tidningarne bidraga och att styrka denna tro; men ännu mer bidraga de att utrota hwarje gnista af den Religiösa känslan hos de bildade klasserna; ty huru länge de predika sin förnufts Religion och ställa på Presterna, så få de werkeligen mängen att tro, att hela Bibeln är sammansatt af Prest lögnar, att Bibelns Gudsdomliga auctoritet har sin grund uti folks lätt — trogenhet, att menniskan icke behöfwer tro mera än hwad hon med sitt förnuft kan begripa. För att få bort Presterna från Riksdagen, måste själwa den lära som Presterna predika, göras mistänkt, och för detta ändamål måste Strausen utgifwas från Ustionsblads Tryckeriet. När denna skrift blef förbuden, så wäntes nyssenhets begäret hos mängden, och derigenom kom den att blifwa känd. Utgifwandet af denna ohyggliga bok hade två ändamål: det war en Bokhandels speculation, som lyckades förträffligt; ty utgifwaren kunde gancka wäl förutse att boken skulle komma under åtal; denna åtgärd skulle wäcka mängdens nyssenhets, och boken skulle få affättning. Det andra ändamålet med Strausens utgifwande war: att göra den lära mistänkt, som Presterna predika; och derigenom bereda sinnena att antaga en Förnufts Reli-

gion, hvarigenom Presterna kunde blifwa umbärliga eller åtminstone förlora sitt inflytande, och uteslutas ifrån Representationen eller Riksdagen; men detta ändamål kunde icke winnas, emedan den döda tro, som är herrskande uti Lutheriska kyrkan, har fattat för djupa rötter, för att kunna i en hast utplånas. Icke desto mindre fick Strausen många anhängare i Sverige, och det kan icke nekas, att de bildade kläfernans verkliga Religion är en **omedveten rationalism** eller en Förnustis Religion, hvars förnämsta tros artikel är: att man icke behöfwer tro hwad man icke kan begripa. Och hwad det allmänna lefwernet angår, så har fritänkeriet verkfat en frihet i feder, som de allswarfammare hedningarne i den Romerska Republiken hafwa brännmärkt med nedrighetens stämpel. Catilinas utswäfningar äro nu för tiden icke föllspunta; men det finns ingen Cicero i rådet, som här med ett bestraffa lasten. Egennyttan och liderligheten har tagit öfwerhand, äfwen ibland de bildade kläfernans, så att det nu för tiden icke anses för någon skam eller wändt att föröfra oskulden. Och Presterna, som skulle bestraffa gångbara laster, äro stumma hundar, de skälla intet. Tegners mörka föreställningar om Christendomens graf och om den andeliga lifmassen, som gnager hjerttrötterna, äro, efter vår tanka, öfwerensstämmande med det verkliga förhållandet; de äro bedröfliga samningar, som ingen kan förneka. Och dersöre fråga wi: huru står det till med Christendomen i Lutheriska kyrkan? Men astonbladet, hvars hjerta icke gnages af någon lifmass, emedan det är öfswad af den ödtilliga friheten, som är tillverkad uti förnustets distil-

lerpanna, kan icke finna sig belåtet med Tegners "mörka föreställningar om Christendomens graf," ty, när tidens förstöbrande mordengel skådas i Förnustets ljus, får den utscende af en ljusens Engel, som är kommen att bereda frihetens wäg till Förnustets Herradöme. När hela werlden står i ljusan låga, då får Förnustet den rätta upplysningen: när strömmar flyta af menniskoblod, då får det hjerta, som förut är renadt i drakeblod, känna en försmak af den infernaliska saligheten. Astonbladets ömtåliga hjerta kan icke tåla Tegners "mörka föreställningar om lifmassen och Christendomens graf." Det war just dessa mörka föreställningar (säger astonbladet) hwilka på den sednare tiden stundom bemäktigade sig Tegner och förbittrade hans lif: det war just de, som gjorde honom till Pessimist *) och så ofta kommo honom, den fördom så lefnads glade sångaren, att se allt i töknets eller nattens färgor. Försjunken i sin inre dystra, sällan hopplösa werldsåfskådning, hade han stundom icke öga för det wärliga, det wärlande, det ståndigt sig förnygrande lifwet utom honom; eller såg han det blott i ett brokigt, oredigt wirrwarr m. m.? Det förstås att Astonbladet, som ser allting i Förnustets ljus, har i alla afscenden en klarare werldsåfskådning än Tegner; (ty i Astonbladets hjerta är detta lifwet ingen dröm, utan werklighet, men det kommande är en dröm, som icke kan realiseras.) Widare säger Astonbladet; "dyliska Sauls stunder hade han (Tegner) wäl icke så få, händst på de sednare åren; men i jämsförelse med de ljusa, med dem då han med klar blick öfwer såg händelsernas gång synnerligast inom det kyrkliga lifwet, woro de icke

*) Pessimist will säga en, som tyder allt till det värsta.

"månja". Troligen menar Afstnbl. här, att Tegnér hade sina ljusare stunder, då han prisade upplysningen och vetenskapens framsteg, då han prisade Förmustet, och hade sina utfall emot Läsarena. Men "Sauls stunder" hade Tegnér då han såg de mörka föreställningarne om likmasken, om den förförande mord engeln, samt om Christen domens graf. Men om vi betrakta dessa "Sauls stunder" i Christendomens ljus, så finna vi att dessa stunder wore de ljusaste i hela mannens lefnad, ehuru äfwen detta ljus war mörker. Ty hans föreställning om Christendomens förfall, war så dunkel att man kan med skäl säga derom: om ditt ljus är mörker, huru stort är icke då mörkret sjelf! men hans mörka föreställningar om Christendomens graf äro så till wida en strimma af ljus, som de innebära en verkelig sanning. Tegnér hade nemligen mot slutet af sin lefnad ett oroligt samwete, en nödwändig följd af hans oordentliga lefnad. Under de så Sauls stunder, då samwetet icke war förmörkadt af den dunst, som stiger opp ifrån passionernas organer, kände Tegnér med sig sjelf, att det icke stod rätt till med hans Christendom: han hade icke lefwat så, som en Christen egnar och anstår. Men dessa samwets förebråelser warade icke länge; ty samwetet döhwades åter af den såfängliga äranddygster. Han tröstade sig liksom Nero med Poesi: han tänkte mest på sin ära och sitt anseende i werlden, och huru kan en sådan grubbla på det tillkommande lifwet? Den såfängliga äran lägger sig på samwetet som en dunst, och samwetet mistar sin fördduamande kraft derigenom att menniskan tröstar sig sjelf med Poesi, liksom Nero,

eller med politik, eller med ett glas Punsch.

Såsom en följd af det oroliga samwetet insjällde sig äfwen fruktan för döden hos Tegnér, som "kände likmasken gnaga på hjertrötterna;" men denna fruktan war icke heller långvarig; ty den, som kan trösta sig sjelf med Poesi eller politik, glömmmer äfwen att afswarligen tänka på döden. Vi kunna af dessa Sauls stunder sluta, att äfwen stora suillen "ragla" wid grafwens kredd: de kunna icke hålla balancen. Wanligen lunka wår tids stora män till ewigheten som skamliga hundar, de draga rumpen mellan benen, som skamliga hundar, när de skola framträda inför Guds domstol. Den såfängliga äran kan icke slänka dem det mod eller den upphöjda sinnesstämning, som Christendomen gaf sina bekännare i dödsstunden. Den namnkunnige Lagstiftaren Solon sade till Erdefus: "i wårt land anses den för lycklig, som kan dö med lugn." Detta sade en hedning, som alldrig hade hört talas em Guds ord; och det ser werkligen så ut, som skulle forntidens stora män hafwa lemnat werlden med större mod uti en upphöjare sinnes stämning, och med större förhoppning om ett ewigt lif änku tidens Christna Biskopar. Och så är det märkwärdigt, att Tegnér's loftalare berättat ingen ting om den stora mannens sista stunder.

Afstnbladet och andra Rationalismens predikanter måste naturligtwis betrakta Tegnér's "Sauls stunder," såsom en början till swärmarie, under det att vi betrakta dessa stunder såsom de ljusaste i hela mannens lefnad, emedan de märka föreställningar, som Tegnér hade under dessa "Sauls stunder", werkligen öfwerens stäm-

na med de få Christnas erfarenhets, som se huru uselt det står till med Christendomen i vårt land.

Men då Tegner beklagade Christendomens förfall under sina mörkare stunder, så förbände han Läsarena under sina Lufarestunder och deruti liknade han påsven, som ansåg en reformation isfrån huswudet till fötterna wara behöflig, men förbände ändå Luther, som började Reformationen. När Tegner uti det ena talet beklagar Christendomens usla tistånd, och uti det andra förbänder Läsarena, och uti det tredje lutar till Nationalismen, så kunna wi icke annat än anse honom för inconsequent eller stridig mot sig sjelf. Afsonbladet har gjort ett utdrag af ett tal, som Tegner hållit wid en Prestwigning. Uti detta tal bestraffar han skrymteriet, men under det han bestraffar skrymteriet kommer äfwen den rätta Christendomen i misshugg, såsom till ex. följande mening utwisar:

(Fortf.)

Piteå.

Lydigt hos W. N. Nygren. 1852.

Ens Ropandes Röst i Öknen.

N:o 3.

Mars.

1852.

Några ord om Kristelig upplysning.

Hela werlden tror sig wanligen wara upplyst och känna Gud. Men utan Guds ande är hela werlden mörk och känner hwarken Fadren eller Sonen. Det är en ganska besinningswård, men sällan besinnad sanning, som wi sjunge i No 328 v. 2. af vår Psalmbok. Förran menniskan blir wäckt ur syndabönnen och omvändes från sitt döda wäsende, så ligger hon fången i mörker, om hon också wore en höglärd doktor. I dett mörker bor och regerar då mörkrets furste, som på alltsätt söker hålla undan det kristeliga ljuset, och will gerna kalla allt skensagert hedniskt uplyseri för Kristelig upplysning, hwaraf dock hjertat intet wet. Detta hjerta, som skulle wara ett ljus bönhus är emellertid en mörkt röfwarekula, om än blomsterbeströdd och hwitmenad af hedniskt bildning och dygdighet. Der bor på det mörka djupet all handa afguderier. Omahuswudet är friskt och växer och förskansar sig. Afgudarna, som regera i detta mörker, äro då